

Voortgangsrapportage

Maatschappelijk verantwoord beleggen

4e kwartaal 2021

Inhoudsopgave

In deze rapportage

1	Terugblik op het kwartaal	3
2	Het kwartaal in cijfers	4
3	Vooruitblik op komende kwartalen	6
4	Spotlight	6
	Bijlage: Totaaloverzicht voting & engagement	7

Over deze rapportage

CZ groep rapporteert ieder kwartaal over de voortgang en resultaten van het Beleid Maatschappelijk verantwoord beleggen (CZ MVB-beleid). Thema's die aan bod komen zijn onder andere de dialoog met bedrijven ('engagement'), de uitgebrachte stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en de klimaatresultaten op onze portefeuille.

Zowel ons beleid als de rapportage erover blijft zich continu ontwikkelen. Meer informatie vindt u op www.cz.nl/beleggingen. Heeft u als lezer opmerkingen en/of vragen, dan zijn wij bereikbaar via mvb@cz.nl.

1 Terugblik op het kwartaal

In het vierde kwartaal van 2021 zijn de koersen van de wereldwijde aandelenbeurzen sterk opgelopen. Dit werd met name veroorzaakt door de focus van investeerders op de economische groei van bedrijven en een sterk cijferseizoen. In het kielzog van de oplopende aandelen koersen bleven rentes maar ook de inflatie verwachtingen stijgen; waarbij de 10-jaars rente op Nederlandse staatsobligaties weer positief noteerde.

Afgelopen jaar zijn er diverse mijlpalen behaald met onze programma's gericht op stemmen en engagement. Klimaat was een thema dat volop in de belangstelling stond. De klimaatop in Glasgow (COP26) heeft het belang van dit onderwerp en de risico's van klimaatverandering nog eens onderstreept.

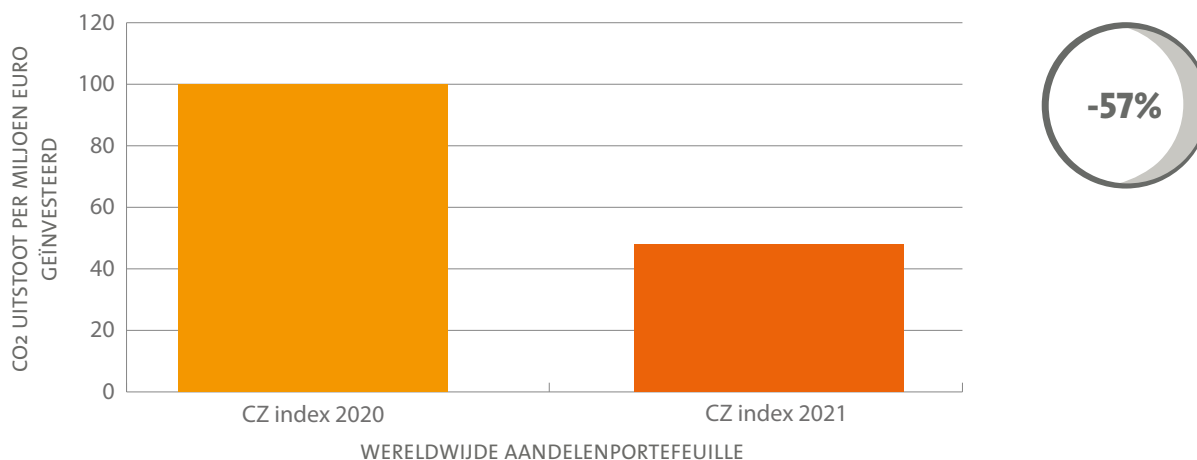
De financiële sector speelt een belangrijke rol in een groenere en duurzamere economie. Op Europees niveau is er een actieplan opgesteld: het 'Action Plan on Financing Sustainable Growth'. Dit plan moet de financiële sector ertoe bewegen om meer te beleggen in activiteiten die zich richten op de lange termijn en op duurzaamheid. CZ is zich bewust van die rol en is hier al geruime tijd mee bezig. Een van de Europese verplichtingen die voortvloeit uit het actieplan is de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). De SFDR heeft als doel om de informatieverschaffing over duurzame beleggingen binnen de financiële sector te verbeteren. CZ heeft uiteraard gezorgd om aan deze nieuwe wetgeving te voldoen en daarmee zijn verzekeren het afgelopen jaar nog uitgebreider geïnformeerd over duurzaam beleggen. Ook hebben we in het jaarverslag reeds onze eerste verantwoording op het gebied van EU Taxonomie opgenomen.

Lange termijn waardecreatie is een van de leidende principes voor het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen van CZ. Aan dit principe geeft CZ invulling door via de beleggingen een positieve bijdrage te leveren aan lange termijn duurzame ontwikkeling en evenwichtige sociale verhoudingen.

2 Het kwartaal in cijfers

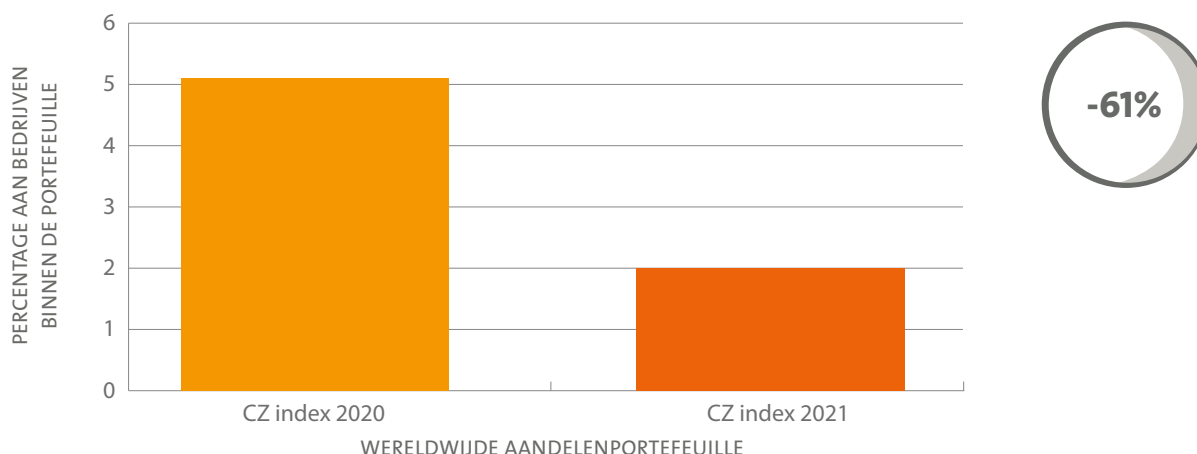
CO₂ uitstoot totale aandelenportefeuille

De implementatie van het nieuwe CZ MVB-beleid eind 2020 behelsde onder meer – voor onze aandelenportefeuille – de overstap van het volgen van een algemene wereldwijde index naar het volgen van een ESG-georiënteerde index waarin de duurzaamheidsprestaties van ondernemingen mede bepalend zijn voor de samenstelling van de index. Deze overstap laat in het

vierde kwartaal van 2021 een reductie van de CO₂-uitstoot zien van 57 procent ten opzichte van onze portefeuille in 2020. De in het bovenstaande overzicht gepresenteerde uitstoot is onafhankelijk berekend door onze ESG-data leverancier o.b.v. de scope 1 en 2 uitstoot van onze aandelenportefeuille per miljoen dollar geïnvesteerd conform de PCAF-methodologie.

Exposure naar bedrijven met fossiele brandstof reserves (stranded assets) totale aandelenportefeuille CZ

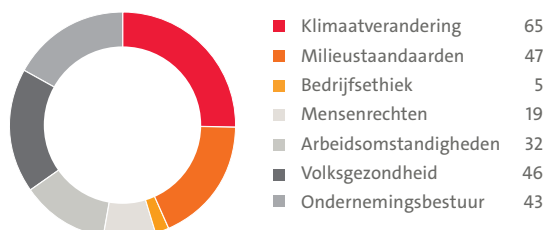

We zien door onze overstap naar een sterk ESG-georiënteerde index en het uitsluiten van bedrijven die betrokken zijn bij het delven van kolen, teerzanden en schaliegas een forse verlaging van onze betrokkenheid bij bedrijven met fossiele brandstofreserves. In het vierde kwartaal noteren we een reductie van 61 procent ten

opzichte van onze aandelenportefeuille in 2020. Onze exposure naar zogenaamde ‘stranded assets’ is hiermee gedaald tot 2 procent. De in het bovenstaande overzicht gepresenteerde percentages zijn onafhankelijk berekend door onze ESG-data leverancier.

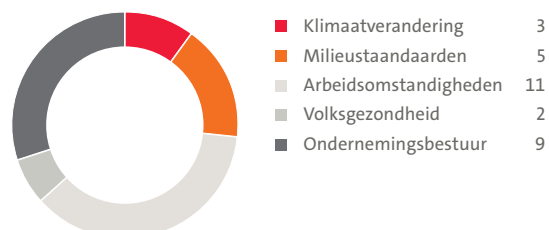

Aangesproken ondernemingen naar onderwerp**

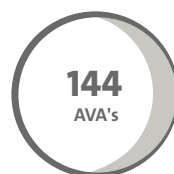

** bedrijven kunnen zijn aangesproken op meer dan een onderwerp

Behaalde milestones naar onderwerp

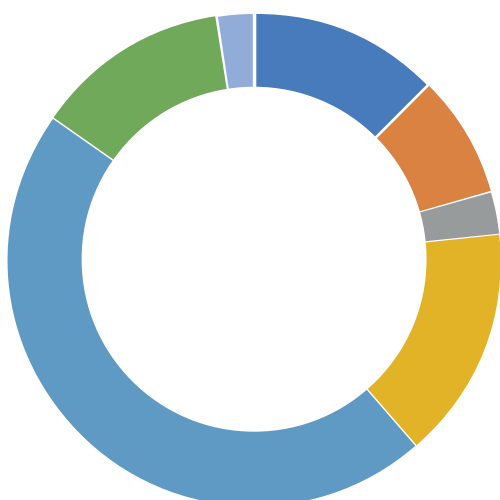

In het afgelopen kwartaal zijn we via onze engagementmanager aangesloten op dialoog met 116 ondernemingen verdeeld over 24 landen en betrokken bij 30 gerealiseerde engagement-doelstellingen ('milestones'). De publicatie van een living wages beleidsplan van Fast Retailing Co Ltd is een mooi voorbeeld van een van de milestones die we afgelopen kwartaal hebben behaald i.s.m. onze engagementmanager – deze milestone is behaald na een drie jarig traject.

De dialoog in het vierde kwartaal werd met name gevoerd over de thema's klimaatverandering, milieustandaarden en volksgezondheid. De gerealiseerde doelstellingen (vaak het resultaat van engagement over meerdere kwartalen) betrof met name de aandachtsgebieden arbeidsomstandigheden en ondernemingsbestuur. In totaal heeft onze engagementmanager aan 144 aandeelhoudersvergaderingen deelgenomen en is 1.108 keer namens CZ een stem uitgebracht. In de bijlage 'Totaaloverzicht voting & engagement' is meer informatie over alle activiteiten te vinden, inclusief inhoudelijke verdieping.

CZ uitsluitingenlijst 2021

UN Global Compact	62
UN Guiding Principles	39
ILO	14
Tabak	74
Wapens	226
Kolen, teerzanden & schaliegas	62
Land en uitsluitingsbeleid	12

3 Vooruitblik op komende kwartalen

MVB Routekaart

CZ groep werkt doorlopend aan de doorontwikkeling van het beleid Maatschappelijk verantwoord beleggen. We stellen hier jaarlijks een MVB Routekaart voor vast.

Conform deze Routekaart richten we ons de komende kwartalen op het verder inzichtelijk maken en monitoren van de CO₂-footprint van onze beleggingen, naast onze aandelenportefeuille. Hierbij gaan wij uit van de wereldwijde doelstellingen voor het beperken van klimaatverandering zoals deze in het Klimaatakkoord van Parijs zijn vastgelegd. Ook zijn we druk bezig om ons voor te bereiden op aankomende Europese regelgeving zoals de Taxonomie en SFDR omtrent (duurzaam) beleggen.

Tot slot werken wij aan het verrijken van onze externe rapportages in lijn met de inhoudelijke doorontwikkelingen van ons beleid. Hierbij gaat de aandacht op dit moment met name uit naar de publicatie van ons MVB-beleid op onderliggende thema's (zoals Mensenrechten, Klimaat en Arbeidsomstandigheden), zodat onze stakeholders – onder wie verzekeren – een zo helder mogelijk beeld krijgen van onze inzet op maatschappelijk verantwoord beleggen. Een eerste versie van dit document is reeds gepubliceerd, maar we blijven werken aan de verscherping.

4 Spotlight

Climate Action 100+

Het wereldwijde gezamenlijke engagementprogramma Climate Action 100+-initiatief heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de bedrijven die zijn benaderd. Op dit moment heeft 43% van de 160 deelnemende bedrijven zich ten doel gesteld om in 2050 of eerder de emissies terug te brengen naar nul. Alle bedrijven worden momenteel beoordeeld aan de hand van de Net-Zero Company Benchmark. Deze publieke benchmark onderzoekt de voortgang die bedrijven boeken in hun transitie naar net zero. Dit zal de druk op bedrijven die achterblijven verder opvoeren, naast het engagement dat door CA100+-al wordt gedaan. Dit gebeurt onder andere door het indienen van resoluties op aandeelhoudersvergaderingen.

CZ's engagementmanager is betrokken bij 26 van deze individuele engagements van ondernemingen. We hebben bij deze ondernemingen een vergelijkbaar niveau van voortgang gezien, met belangrijke mijlpalen die zijn behaald. Namens CZ is er dialoog gevoerd met onder meer Enel, Repsol, HeidelbergCement en National Grid om emissies op termijn tot nul terug te brengen. De oliemultinationals bleven niet achter, zoals blijkt uit het traject van Total om de intensiteit van producten tegen 2050 met 60% te verminderen. Wat elektriciteitsproducenten betreft, is de net zero doelstelling door Enel een mooie mijlpaal, waarbij we extra hebben ingezet op de sluiting van kolencentrales en het investeren in een toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk.

Bijlage: Totaaloverzicht voting & engagement

CZ Zorgverzekeringen

4e kwartaal 2021

Het doel van de **reo**® (responsible engagement overlay)* service is om bedrijven te stimuleren hun handelswijze met betrekking tot ESG (milieu, maatschappij en goed bestuur) te verbeteren. Dit doen wij door ondernemingen waarin onze klanten zijn belegd aan te spreken (engagen) op ESG-kwesties. De focus ligt op het verbeteren van het beleggingsresultaat op lange termijn. Wij willen bedrijven helpen om commercieel succesvoller te worden door op een veiligere, schonere en meer verantwoorde wijze te werken. Zo zijn bedrijven ook beter gepositioneerd om met ESG-risico's en -kansen om te gaan.

Net-zero-verbintenissen van investeerders

Een belangrijk thema van de COP26-klimaatconferentie was de rol van de financiële sector. Financiële instellingen die samen goed zijn voor 130 biljoen dollar hebben in de aanloop naar de vergadering toezeggingen gedaan om hun emissies tot nul terug te brengen, als onderdeel van de Glasgow Financial Alliance for Net Zero. Vermogensbeheerders waren een belangrijk onderdeel van deze inspanning, waarbij het Net Zero Asset Managers Initiative nu de steun heeft van 220 ondertekenaars met een totaal van 57 biljoen dollar onder beheer.

De aandacht verschuift nu naar de uitvoering, en naar de geloofwaardigheid en robuustheid van deze toezeggingen. Methodologieën voor netto nul in de financiële sector staan nog in de kinderschoenen en problemen zoals de beschikbaarheid van gegevens zijn er in overvloed.

Elektrificatie van Europese wagenparken

Samenwerking tussen investeerders

De elektrificatie van het vervoer is van cruciaal belang. In Europa is 28% van alle emissies afkomstig van vervoer, en het is de enige sector waar de emissies sinds de jaren 1990 zijn toegenomen. Aangezien de gemiddelde levensduur van een verbrandingsmotor ongeveer 15 jaar of langer is, moeten alle wagenparken tegen 2030 volledig elektrisch zijn, wil vervoer tegen 2050 netto nul zijn. Dit stemt overeen met de doelstelling van de Europese Unie "Fit for 55", namelijk dat alle nieuwe voertuigen tegen 2035 emissievrij moeten zijn.

Aangezien een zeer groot deel van de nieuwe voertuigen op de weg wordt gebruikt door bedrijven, hebben zij een belangrijke rol te spelen bij het verminderen van de vervoeremissies en het versnellen van de overgang naar het gebruik van elektrische voertuigen. Naast de kansen op klimaatleiderschap zijn volledig elektrische wagenparken goedkoper dan hun tegenhangers met verbrandingsmotoren op basis van de totale eigendomskosten. Als zodanig kunnen bedrijven met grote wagenparken hun uitstoot verminderen en tegelijkertijd hun bedrijf laten profiteren.

In een door ShareAction gecoördineerd initiatief heeft BMO Global Asset Management zich aangesloten bij beleggers die meer dan 2,8 biljoen dollar aan activa vertegenwoordigen om contact op te nemen met Europese bedrijven met een groot wagenpark. We vroegen hen om ambitieuze publieke toezeggingen te doen om tegen 2030 over te stappen op 100% elektrische voertuigen in hun wagenpark, en om deze toezegging kracht bij te zetten door zich aan te sluiten bij het EV100-initiatief. Het EV100-initiatief telt 113 bedrijven uit verschillende sectoren en regio's en brengt een groeiende groep klimaatleiders samen die zich inzetten voor de elektrificatie van het vervoer, de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de versnelling van een schone economie.

Duurzaam beheer van gevaarlijke chemische stoffen

Samenwerking tussen investeerders

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie stierven in 2019 2 miljoen mensen als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke chemische stoffen, tegenover 1,6 miljoen in 2016. Gevaarlijke chemische stoffen zijn ook belangrijke aanjagers van biodiversiteitsverlies. 75% van alle chemische stoffen die in Europa worden gebruikt en vervaardigd, zijn namelijk gevaarlijk voor de menselijke gezondheid en/of het milieu (EU 2019): De regelgevings- en marktdruk om over te schakelen op minder gevaarlijke chemische stoffen is groot en zal na de uitvoering van de Europese Green Deal nog toenemen. In de VS heeft de EPA in oktober 2021 haar stappenplan voor de aanpak van per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) bekendgemaakt. De afgelopen jaren zijn de financiële implicaties voor de aansprakelijkheid van bedrijven voor vroegere en huidige productie van vervuiling door persistente chemicaliën, met name PFAS, duidelijk geworden.

BMO Global Asset Management heeft zich aangesloten bij beleggers die >US\$ 4 biljoen aan beheerd vermogen vertegenwoordigen om contact op te nemen met sterk blootgestelde chemische bedrijven, zoals beoordeeld door ChemScore. ChemScore, dat wordt beheerd door de Zweedse non-profitorganisatie ChemSec, rangschikt 's werelds grootste 50 chemieproducenten naar hun inspanningen om hun gevaarlijke chemische voetafdruk te verkleinen. Het is ontwikkeld om beleggers betere informatie te verschaffen om te beoordelen welke bedrijven effectieve strategieën voor chemicaliënbeheer hebben, en welke niet.

Banken en klimaatlobby

Samenwerking tussen meerdere belanghebbenden

In Q4 2021 onthulden de Times en het Bureau of Investigative Journalism dat HSBC namens de 12 aangesloten banken van de Financial Services Taskforce van het Sustainable Markets Initiative (FST) een brief had geschreven aan het secretariaat van de Net-Zero Banking Alliance (NZBA) op een manier die leek te lobbyen voor het afzwakken van de richtlijnen voor de implementatie van de NZBA-normen. ShareAction faciliteerde een brief om de achtergrond verder te onderzoeken en een publieke verduidelijking te ontvangen van de betrokken banken over:

- eventuele materiële feedback die hun bank zou hebben gegeven over de NZBA-richtlijnen, mocht dit relevant zijn voor aandeelhouders,
- robuuste governance-processen om ervoor te zorgen dat alle directe en indirecte publieke betrokkenheid bij beleidsmakers, normstellers en sectorinitiatieven zoals de NZBA in overeenstemming is met de klimaatveranderingsverbintenissen van de bank, en
- het standpunt van de bank over de exploratie en expansie van fossiele brandstoffen, hoe dit al dan niet in overeenstemming is met het Nul-emissiescenario van het IEA.

In het kader van onze "Financials and Climate Risk" hebben wij de brief gesteund.

Eind december 2021 hadden slechts zes banken gedetailleerde informatie verstrekt, waarbij zij grotendeels wezen op bestaande openbaarmakingen. Wij zullen ons blijven inzetten voor een krachtige, effectieve en efficiënte implementatie van de net zero-verplichtingen van banken.

¹T&E (2020). Mission (almost) accomplished.

²T&E (2020). Mission (almost) accomplished.

³T&E (2021). Why the EU needs a ZEV Fleets Regulation & how to do it.

⁴WHO 2016 The Public Health Impact of Chemicals, Knowns and Unknowns, 2021 Data Addendum <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-HEP-ECH-EHD-21.01>. This includes lead and pesticides, and is equivalent to 3.6% of all deaths globally.

⁵Production & Consumption of Chemicals by Hazard Class, EUROSTAT 2021 http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_chmhaz&lang=en

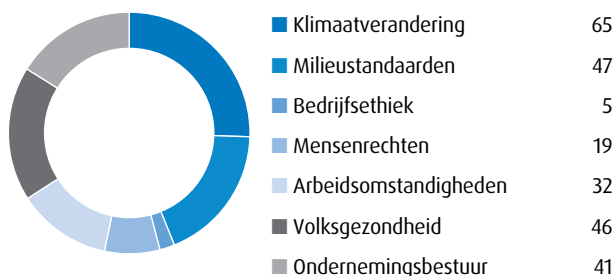
Aantal aangesproken ondernemingen dit kwartaal

Engagements	Aangesproken ondernemingen	Behaalde milestones	Aantal landen
150	116	30	24

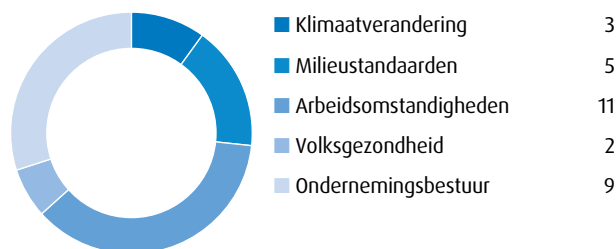
Engagement naar regio

Aangesproken ondernemingen naar onderwerp***

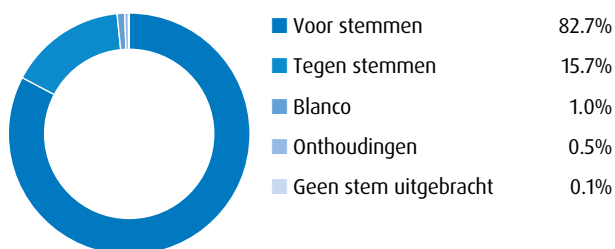

Behaalde milestones naar onderwerp

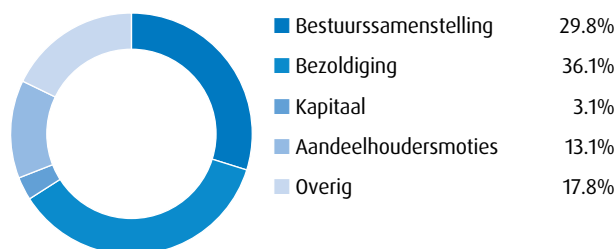

Stemresultaten: ****

Aantal AVA's	144
Aantal stemmen	1108

Stemmen tegen en onthoudingen naar onderwerp

* reo® wordt toegepast op €696billion beheerd vermogen per 30 september 2021.

** Bedrijven kunnen zijn aangesproken op meer dan een onderwerp.

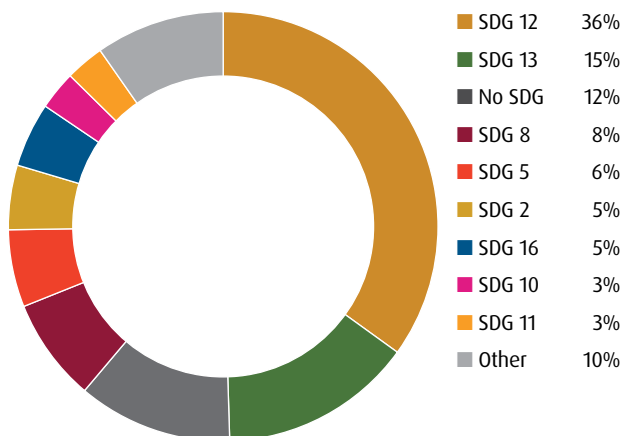
*** Dit verslag is opgesteld met behulp van gegevens die zijn verstrekt door een externe aanbieder van het elektronisch stemplatform. De statistieken zijn exclusief stemmingen met nul aandelen en herinschrijvingen. Vergaderingen/stemmingen/voorstellen/ worden geacht niet in stemming te zijn gebracht indien: de stembiljetten zijn verworpen door stemgerechtigde tussenpersonen (bv. indien de nodige documenten (zoals volmachten, bevestiging van de uiteindelijke gerechtigde, enz.) niet aanwezig waren); geïnstrueerd als "Niet stemmen" (bv. op aandelenblokkerende markten); of geen instructie hebben gekregen.

Engagements en Sustainable Development Goals (SDGs)

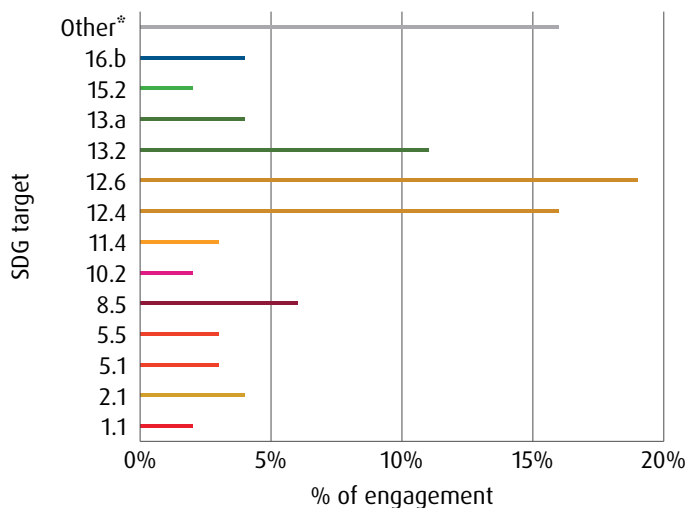
De 17 doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) zijn ontwikkeld door de VN en bedrijfstakoverkoepelende stakeholders, met het oog op het opstellen van een routekaart naar een duurzamere wereld.

Wij gebruiken de gedetailleerde onderliggende SDG-doelstellingen om de engagementdoelen per bedrijf te bepalen, waar relevant, en om de positieve maatschappelijke en milieugevolgen van engagement te verwoorden. Engagements worden systematisch op doelniveau vastgelegd, om een grotere nauwkeurigheid en een grotere impact mogelijk te maken.

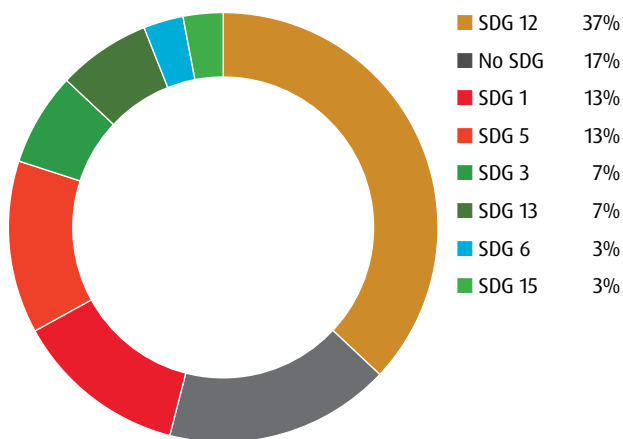
Engagement SDG niveau

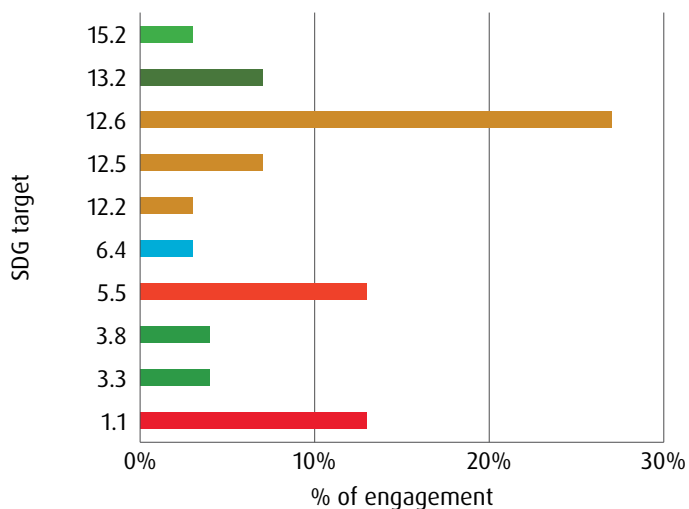
Engagement onderliggende SDG doelstelling

Milestone SDG niveau

Milestone onderliggende SDG doelstelling

*Other vertegenwoordigt SDG subdoelen die minder dan 2% van de relevante SDG uitmaken.

Engagement casestudy

Naam: Linde PLC

Land: VK

Sector: Basismaterialen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Goed

Thema: Klimaatverandering

Onderwerp: Net zero-strategie

SDG: 13.2

Achtergrond

Linde is het grootste bedrijf van de wereld in industriële gassen en installaties die voor de productie van industriële gassen worden gebruikt. Linde heeft een forse voetafdruk. Er is een rol voor het bedrijf is weggelegd in de groene waterstof-revolutie. Meer dan 95% van de waterstof die wereldwijd wordt geproduceerd wordt nu nog aangedreven door fossiele brandstoffen, ofwel grijze waterstof. Groene waterstof is daarentegen het product van elektrolyse, een proces dat water scheidt in waterstof en zuurstof met door duurzame energiebronnen opgewekte elektriciteit. Dat proces is essentieel om de doelstellingen van Parijs te halen.

Actie

We hebben eind 2021 contact gezocht met Linde. De onderneming heeft bekendgemaakt in 2050 klimaatneutraal te zijn en wat de tussentijdse doel zijn voor de vermindering van broeikasgassen voor 2035. Wij wilden weten hoe het pad eruit ziet en welke rol groene waterstof daarin speelt. In december hebben we deelgenomen aan een conferencecall samen met twee andere beleggers en de COO en het hoofd Sustainability van Linde. Linde richt zich met namen scope 1 & 2 reductie. We hebben er op aangedrongen om ook scope 3 in de doelen mee te nemen. Voor de reductie van scope 1-uitstoot vertelde Linde projecten te ontwikkelen voor de opvang en opslag van CO₂ (CCS-technologie). Voor de scope 2-uitstoot betreft de onderneming op dit moment ongeveer een derde van de energie uit duurzame of koolstofarme bronnen. Dat wil Linde via uiteenlopende projecten in 2050 met een factor 3 hebben opgevoerd. Gedacht wordt aan afnameovereenkomsten en strategische samenwerkingsverbanden met bedrijven in duurzame energie. De onderneming gaf aan een goede uitgangspositie te hebben om mee te liften op de ontwikkeling van groene waterstof-technologie, mede via de joint venture met ITM, dat in elektrolytische cellen (PEM) is gespecialiseerd. Wel gaf Linde aan dat de commerciële schaalvergroting van groene waterstof waarschijnlijk niet voor het einde van het huidige decennium gaat gebeuren. Voordat dat mogelijk is, moeten duurzame energieprojecten in een tempo gaan plaatsvinden dat nog niet eerder is vertoond. Er is daarvoor de komende 15-25 jaar 10x zoveel meer duurzame energie nodig dan nu. Ook de technologie voor elektrolytische cellen moeten worden opgeschaald.

Oordeel

De COO van Linde, die binnenkort de functie van CEO overneemt, maakte de duurzame focus van de onderneming zeer duidelijk, in het bijzonder dat de producten voor de klant zouden leiden tot een reductie in de broeikasgasuitstoot van twee tot drie keer. Die afgenomen uitstoot (scope 4) wordt nog wel eens over het hoofd gezien. Met het werk dat Linde verzet aan zijn klimaatstrategie loopt het concern voorop in de markt. Een en ander stoelt op een transparante routekaart waarmee de ambitie van klimaatneutraliteit moet worden bereikt. De onderneming loopt met de beoogde invoering van koolstofarme technologieën op de troepen vooruit.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Bijlage

SDG	Doel	Samenvatting doel
■ SDG1	1.1	Tegen 2030 extreme armoede uitroeien voor alle mensen wereldwijd, die met minder dan \$1,25 per dag moeten rondkomen.
■ SDG2	2.1	Tegen 2030 een einde maken aan hongersnood en voor iedereen, in het bijzonder de armen en de mensen die leven in kwetsbare situaties, met inbegrip van kinderen, toegang garanderen tot veilig, voedszaam en voldoende voedsel en dit het hele jaar lang.
■ SDG2	2.2	Tegen 2030 een einde maken aan alle vormen van malnutritie, waarbij ook tegen 2025 voldaan moet kunnen worden aan de internationaal overeengekomen doelstellingen met betrekking tot groeiachterstand en ondergewicht bij kinderen onder de 5 jaar; en eveneens tegemoetkomen aan de voedingsbehoeften van adolescente meisjes, zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven en oudere personen.
■ SDG3	3.3	Tegen 2030 een einde maken aan epidemieën zoals aids, tuberculose, malaria en verwaarloosde tropische ziekten, alsook hepatitis, door water overgebrachte ziekten en andere overdraagbare ziekten bestrijden.
■ SDG3	3.8	Zorgen voor een universele ziekteverzekering, met inbegrip van de bescherming tegen financiële risico's, toegang tot kwaliteitsvolle essentiële gezondheidszorgdiensten en toegang tot de veilige, doeltreffende, kwaliteitsvolle en betaalbare essentiële geneesmiddelen en vaccins voor iedereen
■ SDG4	4.6	Er tegen 2030 voor zorgen dat alle jongeren en een groot aantal volwassenen, zowel mannen als vrouwen, geletterd en rekenvaardig zijn.
■ SDG5	5.1	Een einde maken aan alle vormen van discriminatie jegens vrouwen en meisjes, overal.
■ SDG5	5.5	Verzekeren van de volledige en doeltreffende deelname van vrouwen en voor gelijke kansen inzake leiderschap op alle niveaus van de besluitvorming in het politieke, economische en openbare leven.
■ SDG6	6.4	Tegen 2030 in aanzienlijke mate de efficiëntie van het watergebruik verhogen in alle sectoren en het duurzaam winnen en verschaffen van zoetwater garanderen om een antwoord te bieden op de waterschaarste en om het aantal mensen dat af te rekenen heeft met waterschaarste, aanzienlijk te verminderen.
■ SDG7	7.3	Tegen 2030 de globale snelheid van verbetering in energie-efficiëntie verdubbelen.
■ SDG8	8.2	Tot meer economische productiviteit komen door diversificatie, technologische modernisatie en innovatie, ook door de klemtoon te leggen op sectoren met hoge toegevoegde waarde en arbeidsintensieve sectoren.
■ SDG8	8.5	Tegen 2030 komen tot een volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor alle vrouwen en mannen, ook voor jonge mensen en personen met een handicap, alsook een gelijk loon voor werk van gelijke waarde.
■ SDG8	8.7	Onmiddellijke en effectieve maatregelen nemen om gedwongen arbeid uit de wereld te helpen, een einde te maken aan moderne slavernij en mensensmokkel en het verbod en de afschaffing van de ergste vormen van kinderarbeid veiligstellen, met inbegrip van het rekruteren en inzetten van kindsoldaten, en tegen 2025 een einde stellen aan kinderarbeid in al haar vormen.
■ SDG8	8.8	De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers, met inbegrip van migrantenarbeiders, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die zich in precare werkomstandigheden bevinden.
■ SDG9	9.1	Ontwikkelen van kwalitatieve, betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur, met inbegrip van regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met klemtoon op een betaalbare en billijke toegang voor iedereen.
■ SDG9	9.4	Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om hen duurzaam te maken, waarbij de focus ligt op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen respectieve mogelijkheden.
■ SDG10	10.2	Tegen 2030 de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen mogelijk maken en bevorderen, ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, etniciteit, herkomst, godsdienst of economische of andere status.
■ SDG10	10.7	Een ordelijke, veilige, regelmatige en verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken, ook via de implementatie van geplande en degelijk beheerde migratiebeleidslijnen.

Bijlage

SDG	Doel	Samenvatting doel
SDG10	10.a	Het beginsel implementeren van speciale en gedifferentieerde behandeling voor ontwikkelingslanden, in het bijzonder de mins ontwikkelde landen, in overeenstemming met de overeenkomsten van de Wereldhandelsorganisatie.
SDG11	11.4	De inspanningen verhogen om het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld te beschermen en veilig te stellen.
SDG11	11.6	Tegen 2030 de nadelige milieu-impact van steden per capita reduceren, ook door bijzondere aandacht te besteden aan de luchtkwaliteit en aan het gemeentelijk en ander afvalbeheer.
SDG12	12.2	Tegen 2030 het duurzame beheer en het efficiënte gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren.
SDG12	12.4	Tegen 2020 komen tot een vanuit milieuvriendelijk beheer van chemicaliën en van alle afval gedurende hun hele levenscyclus, in overeenstemming met afgesproken nationale kaderovereenkomsten, en de uitstoot aanzienlijk beperken in lucht, water en bodem om hun negatieve invloeden op de menselijke gezondheid en het milieu zoveel mogelijk te beperken.
SDG12	12.5	Tegen 2030 de afvalproductie aanzienlijk beperken via preventie, vermindering, recyclage en hergebruik.
SDG12	12.6	Bedrijven aanmoedigen, in het bijzonder grote en transnationale bedrijven, om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus.
SDG13	13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.
SDG13	13.a	De verbintenis uitvoeren die door de ontwikkelde landen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake Klimaatverandering genomen werd omtrent de doelstelling om tegen 2020 gezamenlijk jaarlijks \$ 100 miljard bijeen te brengen uit allerlei bronnen, om tegemoet te komen aan de behoeften van de ontwikkelingslanden in de context van aanzienlijke mitigatieacties en van transparantie inzake implementatie, en om door deze kapitalisatie het Groene Klimaatfonds zo snel mogelijk volledig operationeel te maken.
SDG15	15.2	Tegen 2020 de implementatie bevorderen van het duurzaam beheer van alle soorten bossen, de ontbossing een halt toeroepen verloederde bossen herstellen en op duurzame manier bebossing en herbebossing mondiaal opvoeren.
SDG16	16.6	Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.
SDG16	16.b	Bevorderen en afdwingen van niet-discriminerende wetten en beleidslijnen voor duurzame ontwikkeling.

©2022 BMO Global Asset Management. BMO Global Asset Management is de geregistreerde handelsnaam voor verschillende gelieerde entiteiten van BMO Global Asset Management (EMEA) die beleggingsbeheerdiensten, diensten voor institutionele klanten en effectenproducten aanbieden. Financieel promotiemateriaal wordt uitgegeven voor marketing- en informatiedoeleinden; in de EU door BMO Asset Management Netherlands B.V., waaraan vergunning is verleend door en dat onder toezicht staat van de Nederlandse Autoriteit Financiële Markten (AFM); en in Zwitserland door BMO Global Asset Management (Swiss) GmbH, die optreden als vertegenwoordigingskantoor van BMO Asset Management Limited. Deze entiteiten zijn alle volledige dochterondernemingen van Columbia Threadneedle Investments UK International Limited, waarvan de directe moederonderneming Ameriprise Inc. is, een in de Verenigde Staten opgerichte onderneming. Deze maakten vroeger deel uit van de BMO Financial Group en gebruiken momenteel onder licentie het merk 'BMO'. 158352 (02/22). Hiervoor is in de volgende landen goedkeuring verkregen: AT, DK, FR, DE, NL, PT, CH, UK.

Overzicht resultaten engagement

CZ Fund Management
2021

Inhoud

Welkom	3
Terugblik op proxy voting	4
Uitgelicht: our engagement	6
Engagements en Sustainable Development Goals (SDGs)	7
Engagement en de Sustainable Development Goals (SDG's)	8
Engagement over het milieu	10
Engagement over maatschappelijke kwesties	12
Engagement over corporate governance	14
Aangesproken bedrijven en uw verzekeraar: samenvatting	16
Engagementbijlage SDG's	25

Welkom

Voor u ligt het Responsible Ownership Activity Report 2021, met daarin engagement, overheidsbeleid en stemmen op afstand. Uitgevoerd door **reo**®.

Het doel van onze responsible engagement overlay (**reo**®) is om direct bedrijven aan te spreken die in de beleggingsportefeuille worden aangehouden. Het streven: een betere aanpak op duurzaamheidsgebied (ESG).

De manier: engagement en stemmen namens onze klanten. We werken samen met andere beleggers en beleidsmakers aan de systemische duurzaamheidsrisico's waarvoor de economie en het financiële systeem staan. Uiteindelijk zien we engagement niet alleen als een manier om risico's te signaleren en te beheersen maar ook als mechanisme richting een positief effect op mens en milieu.

In dit rapport leest u uitgebreide informatie over ons engagement van het afgelopen jaar. Engagement namens u. U vindt hierin de uitkomsten in de vorm van casussen en updates over thema's.

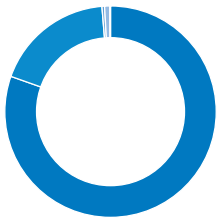

Terugblik op proxy voting

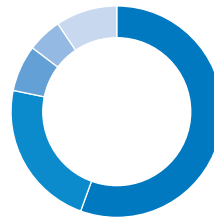
Stemmen is behalve een kans om verandering te bewerkstelligen deel van onze verantwoordelijkheid als 'rentmeester'. We zoeken voor en na het stemmen contact. We leggen onze verwachtingen uit, vragen om commentaar en lichten eventueel toe waarom we tegen de directie hebben gestemd.

Stemresultaten: *

Aantal AVA's	1163
Aantal stemmen	14034
● Voor stemmen	80.5%
● Tegen stemmen	18.3%
● Blanco	0.4%
● Onthoudingen	0.8%
● Geen stem uitgebracht	0.1%

Stemmen tegen en onthoudingen naar onderwerp

● Bestuursamenstelling	55.6%
● Bezoldiging	22.7%
● Kapitaal	7.1%
● Aandeelhoudersmoties	5.3%
● Overig	9.4%

Bron: BMO Global Asset Management, as at 31-Dec-21

Casestudies

Electronic Arts Inc – AGM 12 Aug 2021

In 2020 is het beloningsvoorstel weggestemd. Het voorstel kon rekenen op slechts 25,9% van de uitgebrachte stemmen. Dat is bijzonder laag. Ondanks de positieve veranderingen in de beloningsstructuur voor het senior management is er volgens ons onvoldoende vooruitgang geboekt om dit jaar vóór te stemmen. Een bijzonder punt van zorg was de verhoogde aandelentoekenning aan de CEO van \$ 30 mln en de maximale jaarbonus van \$ 5 mln. Circa 56% van de aandeelhouders stemde tegen de motie.

Microsoft Corporation: Annual Meeting – 30 November 2021

Microsoft is bij recente vergaderingen met diverse moties van aandeelhouders geconfronteerd. Bij de AVA van 2021 stonden er vijf op de stemagenda. Daarvan is er eentje met een meerderheid van stemmen aangenomen. Het ging om een niet-bindende motie waarin werd verzocht verslag te doen over de effectiviteit van het beleid seksuele intimidatie. We hebben de toelichting van de onderneming bestudeerd en naar eerder engagement gekeken. Op basis daarvan hebben we de motie gesteund.

* This report has been compiled using data supplied by a third-party electronic voting platform provider. The statistics exclude ballots with zero shares and re-registration meetings. Meetings/ballots/proposals are not considered voted if: ballots have been rejected by voting intermediaries (e.g. where necessary documentation (such as Powers of Attorney, beneficial owner confirmation, etc.) was not in place); instructed as "Do not vote" (e.g. in share-blocking markets); or left uninstructed.

** ESG board oversight milestones relate to a specific collaborative project. The results of this project have been collated and recorded during the quarter.

Herziening richtlijnen corporate governance

BMO Global Asset Management review our public Corporate Governance Guidelines and internal voting policies annually to reflect evolving market practice and regulatory changes, and to include aspirational elements aimed at evolving best practices.

BMO Global Asset Management heeft eind 2021 het stembeleid geëvalueerd en veranderingen daarin goedgekeurd, als voorbereiding op het stemseizoen 2022. Dat seizoen begint in maart. In die periode stemmen we binnen een paar maanden voor het leeuwendeel van de belangen.

In het kader van dat proces kijken we of het huidige beleid nog past en formuleren we nieuw beleid. In het bestaande beleid is dit jaar weinig veranderd nadat in 2020 het stembeleid klimaatverandering is geïntroduceerd en ons diversiteitsbeleid nader is uitgewerkt. Wel zijn biodiversiteit en ernstige mensen- en arbeidsrechtenproblemen nu in ons beleid opgenomen (zie hierna).

Biodiversiteit

Biodiversiteitsverlies tast de ecosystemen aan die de aarde in staat stellen om broeikasgassen op te nemen en vast te houden. Bij ondernemingen in sectoren met een grote biodiversiteitsimpact en die te weinig informatie verschaffen, kunnen we onze steun aan resoluties van het bestuur onthouden (jaarverslag, jaarrekening, benoeming van bestuurders).

Arbeids- en mensenrechten

Ernstige schendingen van mensenrechten en arbeidsomstandigheden treffen vaak de meest kwetsbare gemeenschappen. Daarom zijn ze opgenomen in zowel diverse internationale standaarden en verdragen als bestaande of veranderende wet- en regelgeving met mogelijke gevolgen voor de resultaten van ondernemingen. Ondernemingen waarin wij beleggen kunnen met het aanpakken van deze kwesties duurzame waarde creëren.

Bij ondernemingen met ontoereikende strategieën onthouden we onze steun aan het bestuur, bijvoorbeeld door het jaarverslag, de jaarrekening of de benoeming van bestuurders niet te steunen.

Op biodiversiteit en arbeids- en mensenrechten spreken we al jaren ondernemingen aan. We hebben soms al tegen voorstellen van het bestuur gestemd of ons achter een aandeelhoudersresolutie geschaard. Deze formele definitie van onze verwachtingen is een belangrijke stap voorwaarts.

Uitgelicht: our engagement

 547 Engagements

 260 Aangesproken ondernemingen

 120 Milestones achieved

 33 Aantal landen

Aangesproken ondernemingen naar onderwerp *

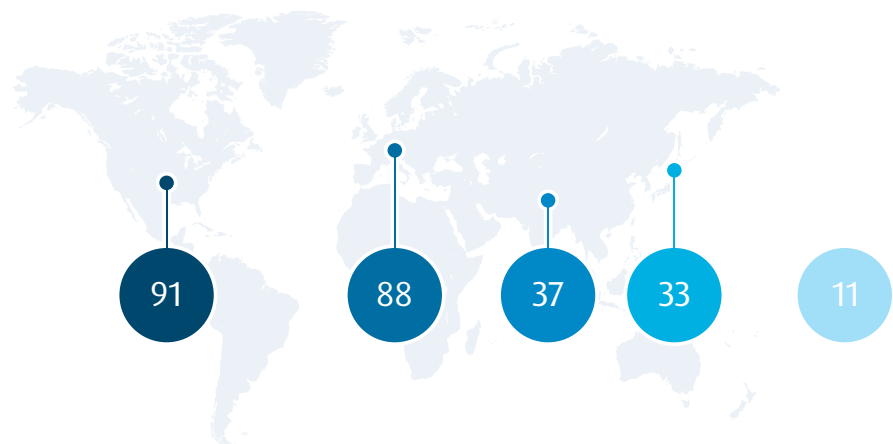

Behaalde milestones naar onderwerp

Engagement naar regio

- VK
- Europa
- Azië (ex Japan)
- Japan
- Overig

Bron: BMO Global Asset Management

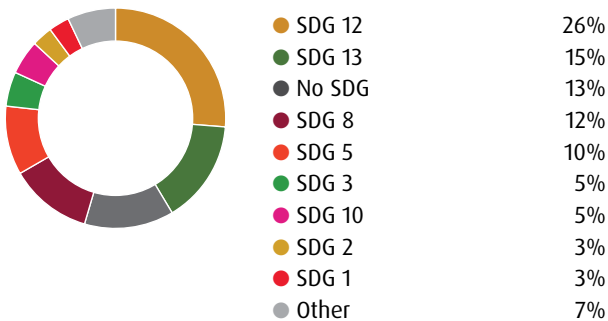
* Bedrijven kunnen op meerdere beleidspunten zijn aangesproken.

Engagements en Sustainable Development Goals (SDGs)

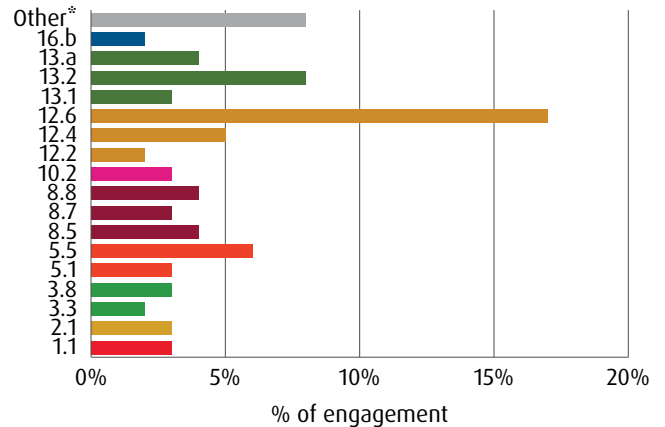
De 17 doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) zijn ontwikkeld door de VN en bedrijfstakoverkoepelende stakeholders, met het oog op het opstellen van een routekaart naar een duurzamere wereld.

Wij gebruiken de gedetailleerde onderliggende SDG-doelstellingen om de engagementdoelen per bedrijf te bepalen, waar relevant, en om de positieve maatschappelijke en milieugevolgen van engagement te verwoorden. Engagements worden systematisch op doelniveau vastgelegd, om een grotere nauwkeurigheid en een grotere impact mogelijk te maken.

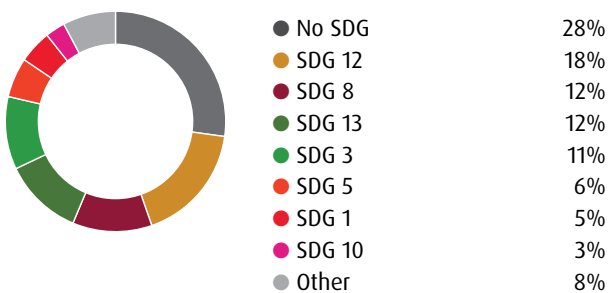
Engagement SDG niveau

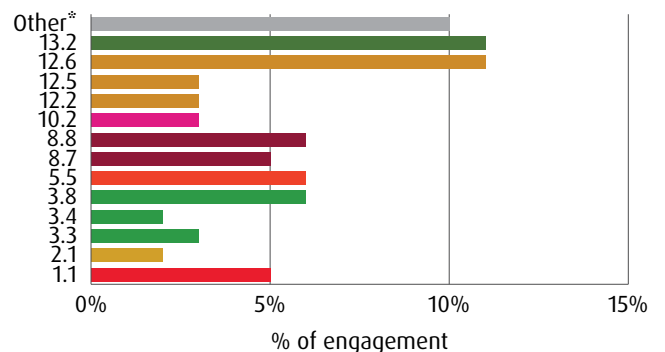
Engagement onderliggende SDG doelstelling

Milestone SDG niveau

Milestone onderliggende SDG doelstelling

*Overig betekent een SDG-doelstelling die minder dan 2% van de bewuste SDG uitmaakt.

Engagement en de Sustainable Development Goals (SDG's)

Wij gebruiken de gedetailleerde onderliggende SDG-doelstellingen om de engagementdoelen per bedrijf te bepalen, waar relevant, en om de positieve maatschappelijke en milieugevolgen van engagement te verwoorden. Engagements worden systematisch op doelniveau vastgelegd, om een grotere nauwkeurigheid en een grotere impact mogelijk te maken.

Top 5 SDGs en doelstellingen per engagement

 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
192 engagements
Target 12.6 | 128 engagements
 Technologische innovatie en wetenschappelijk onderzoek bevorderen

 13 KLIMAATACHT
114 engagements
Target 13.2 | 61 engagements
 Universele toegang tot veilige en betaalbare huisvesting bevorderen

 8 NAARDEWERK EN ECONOMISCHE GROEI
89 engagements
Target 8.8 | 33 engagements
 Handelsverstoringen op de landbouwmarkten voorkomen

 5 GENDER-GELIJKHEID
78 engagements
Target 5.5 | 47 engagements
 Zorgen voor gelijke kansen en wetgeving voor iedereen

 3 GEZONDE OEFENING EN WELFAAR
40 engagements
Target 3.8 | 23 engagements
 Voor meer verduurzaming sectoren opwaarderen en moderniseren

Top 5 SDGs en doelstellingen per milestone

 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
21 milestones
Target 12.6 | 13 milestones
 Technologische innovatie en wetenschappelijk onderzoek bevorderen

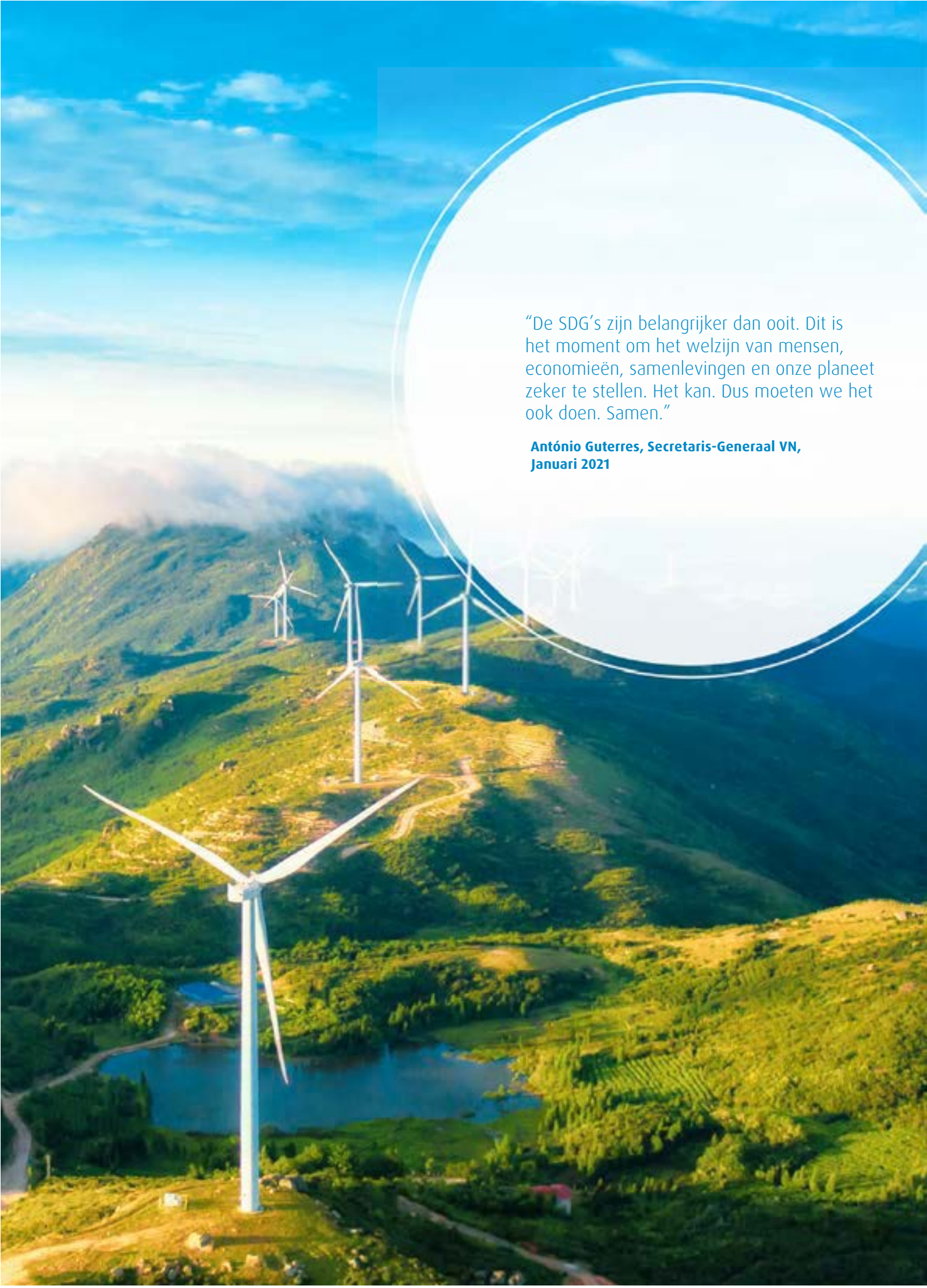
 8 NAARDEWERK EN ECONOMISCHE GROEI
14 milestones
Target 8.8 | 7 milestones
 Handelsverstoringen op de landbouwmarkten voorkomen

 13 KLIMAATACHT
14 milestones
Target 13.2 | 13 milestones
 Universele toegang tot veilige en betaalbare huisvesting bevorderen

 3 GEZONDE OEFENING EN WELFAAR
13 milestones
Target 3.8 | 7 milestones
 Voor meer verduurzaming sectoren opwaarderen en moderniseren

 5 GENDER-GELIJKHEID
7 milestones
Target 5.5 | 7 milestones
 Zorgen voor gelijke kansen en wetgeving voor iedereen

Dit is geen uitputtende lijst van alle engagementtrajecten en gerealiseerde milestones. Zie bijlage over SDG op pagina 18 voor een volledig overzicht van doelstellingen voor het afgelopen kwartaal.

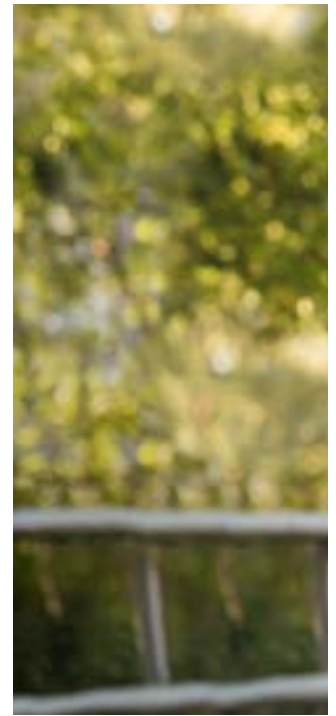

“De SDG’s zijn belangrijker dan ooit. Dit is het moment om het welzijn van mensen, economieën, samenlevingen en onze planeet zeker te stellen. Het kan. Dus moeten we het ook doen. Samen.”

**António Guterres, Secretaris-Generaal VN,
Januari 2021**

Engagement over het milieu

Voor een duurzame toekomst moeten we beter voor onze planeet zorgen. We spreken ondernemingen aan op milieuproblematiek, o.a. klimaatverandering, ontbossing en plasticvervuiling.

Slechte dag voor Big Oil

Activisme aandeelhouders

26 mei 2021 kan de geschiedenis ingaan als de dag van de klimaatafreckening voor traditionele fossiele brandstoffen. De drie grootste olieconcerns kregen klappen, waardoor het bedrijfsmodel mogelijk op de schop gaat. Bij Exxon en Chevron stemde een overweldigende meerderheid van de beleggers voor maatregelen die de oliemaatschappijen verantwoordelijk maken voor de uitstootverlaging van de producten (Scope 3). In een niet eerder vertoond gevecht over klimaatactie stemden de beleggers bij Exxon voor drie tegenkandidaten in het bestuur, die de onderneming hopelijk in een duurzamere richting weten te krijgen. Diezelfde dag kreeg Shell in Nederland van de rechter te horen dat het concern veel hogere uitstootreductiedoelstellingen moest formuleren.

Het succes van het aandeelhoudersactivisme bij Exxon kan een precedent scheppen bij grote Amerikaanse olieconcerns die voor wat betreft klimaatverandering doorgaans bij hun Europese tegenhangers achterblijven. Het 'proxy fight' is gestart door Engine No. 1, een klein hedgefonds, dat vier onafhankelijke bestuurders voordroeg met ervaring in olie en gas, klimaatverandering, duurzame energie en bedrijfstransformatie. We stemmen al drie jaar tegen de bestuurders van Exxon vanwege het klimaat en de geringe bereidheid om met aandeelhouders te praten. Drie van de vier kandidaten van Engine No. 1 zitten inmiddels in het bestuur. Het zal ons benieuwen wat Exxon nu doet.

Bij Shell moest de uitstoot van de activiteiten en klanten in 2030 45% lager. Dat is vijf jaar eerder dan gepland volgens de Powering Progress-strategie. Die strategie, die door Shell voor een adviesstem aan de AVA was voorgelegd, voorziet in een streefdoel voor de reductie van de CO₂-intensiteit van verkochte energieproducten van 6-8% in 2023, 20% in 2030, 45% in 2035 en 100% in 2050.

Net-Zero toezeggingen van beleggers

Financiering was een belangrijk thema van COP26. Financiële instellingen die goed zijn voor \$ 130 biljoen aan belegd vermogen hebben zich vastgelegd op een uitstoot van net-zero, als onderdeel van de Glasgow Financial Alliance for Net Zero. Vermogensbeheerders speelden hierin een belangrijke rol. Het Net-Zero Asset Managers Initiative kan inmiddels rekenen op de steun van 220 ondertekenaars met in totaal \$ 57 miljard onder beheer.

De focus verschuift nu naar de uitvoering, alsook naar de geloofwaardigheid en bestendigheid van die toezeggingen. Methoden voor netto-nul staan nog relatief in de kinderschoenen en er zijn problemen te over (beschikbaarheid van gegevens). BMO GAM neemt het voortouw bij de formulering van sectorstandaarden en werkt nauw samen met de Institutional Investors Group on Climate Change en het Paris Aligned Investment Initiative. We waren medevoorzitter van de werkgroep voor de uitvoering van het Net Zero Investment Framework. Er is hard gewerkt aan de manier waarop de methodologie in de praktijk zou moeten worden toegepast.

In november is een voortgangsrapportage van het Net Zero Asset Managers Initiative verschenen. BMO GAM en andere spelers presenteren daarin hun doelstellingen en methoden.

Engagement Voorbeeld: Linde PLC (Public)

Sector: Basismaterialen	Thema: Klimaatverandering	SDG: 13
Reactie op engagement: Goed	Onderwerp: Net zero-strategie	Doel: 13.2

Achtergrond

Linde is het grootste bedrijf van de wereld in industriële gassen en installaties die voor de productie van industriële gassen worden gebruikt. Linde heeft een forse voetafdruk. Er is een rol voor het bedrijf is weggelegd in de groene waterstof-revolutie. Meer dan 95% van de waterstof die wereldwijd wordt geproduceerd wordt nu nog aangedreven door fossiele brandstoffen, ofwel grijze waterstof. Groene waterstof is daarentegen het product van elektrolyse, een proces dat water scheidt in waterstof en zuurstof met door duurzame energiebronnen opgewekte elektriciteit. Dat proces is essentieel om de doelstellingen van Parijs te halen.

Actie

We hebben eind 2021 contact gezocht met Linde. De onderneming heeft bekendgemaakt in 2050 klimaatneutraal te zijn en wat de tussentijdse doel zijn voor de vermindering van broeikasgassen voor 2035. Wij wilden weten hoe het pad eruit ziet en welke rol groene waterstof daarin speelt. In december hebben we deelgenomen aan een conferencecall samen met twee andere beleggers en de COO en het hoofd Sustainability van Linde. Linde richt zich met namen scope 1 & 2 reductie. We hebben er op aangedrongen om ook scope 3 in de doelen mee te nemen. Voor de reductie van scope 1-uitstoot vertelde Linde projecten te ontwikkelen voor de opvang en opslag van CO2 (CCS-technologie). Voor de scope 2-uitstoot betreft de onderneming op dit moment ongeveer een derde van de energie uit duurzame of koolstofarme bronnen. Dat wil Linde via uiteenlopende projecten in 2050 met een factor 3 hebben opgevoerd. Gedacht wordt aan

afnameovereenkomsten en strategische samenwerkingsverbanden met bedrijven in duurzame energie. De onderneming gaf aan een goede uitgangspositie te hebben om mee te liften op de ontwikkeling van groene waterstof-technologie, mede via de joint venture met ITM, dat in elektrolytische cellen (PEM) is gespecialiseerd. Wel gaf Linde aan dat de commerciële schaalvergroting van groene waterstof waarschijnlijk niet voor het einde van het huidige decennium gaat gebeuren. Voordat dat mogelijk is, moeten duurzame energieprojecten in een tempo gaan plaatsvinden dat nog niet eerder is vertoond. Er is daarvoor de komende 15-25 jaar 10x zoveel meer duurzame energie nodig dan nu. Ook de technologie voor elektrolytische cellen moeten worden opgeschaald.

Oordeel

De COO van Linde, die binnenkort de functie van CEO overneemt, maakte de duurzame focus van de onderneming zeer duidelijk, in het bijzonder dat de producten voor de klant zouden leiden tot een reductie in de broeikasgasuitstoot van twee tot drie keer. Die afgenomen uitstoot (scope 4) wordt nog wel eens over het hoofd gezien. Met het werk dat Linde verzet aan zijn klimaatstrategie loopt het concern voorop in de markt. Een en ander stoelt op een transparante routekaart waarmee de ambitie van klimaatneutraliteit moet worden bereikt. De onderneming loopt met de beoogde invoering van koolstofarme technologieën op de troepen vooruit.

Engagement over maatschappelijke kwesties

Maatschappelijke kwesties zijn altijd lastig geweest om te definiëren en te kwantificeren. Toch gaat het inmiddels om de belangrijkste zaken wereldwijd.

Voortgaande werkzaamheden leefbaar loon

Update engagement

Belangrijk in ons engagement is het werk dat wordt verzet door de samenwerkingsinitiatieven waarvan we deel uitmaken. We stonden stil bij een jaar lidmaatschap van Platform Living Wage Financials (PLWF) door voor het eerst de plenaire bijeenkomst te organiseren en hebben een afgevaardigde van het UN PRI uitgenodigd om te komen praten over de sociale taxonomie van de EU. De PLWF-werkgroepen zijn bezig met het stroomlijnen van de evaluatiemethoden voor de detailhandel, de kledingsector, landbouw en voedingsmiddelenconcerns als voorbereiding van de bedrijfsevaluaties die in het najaar plaatsvinden.

Er lopen met diverse bedrijven in Noord-Amerika gesprekken over een eerlijk loon, vrijheid van vereniging, medewerkerbetrokkenheid en verhoogde transparantie (bijv. deelname aan het Workforce Disclosure Initiative). Er valt echter weinig vooruitgang te melden.

Samenwerken aan sterke due diligence mensenrechten

Gezamenlijk engagement

Elk bedrijf moet een krachtige aanpak hanteren om nadelige mensenrechteneffecten tot een minimum te beperken, conform de Guiding Principles for Business and Human Rights van de VN. Uit de Corporate Human Rights Benchmark (CHRB) bleek dat in 2020 95 van de 230 ondernemingen geen punten scoort op de due diligence-indicator voor mensenrechten.

We hebben ons aangesloten bij de verklaring van 208 institutionele beleggers (gezamenlijk beheerd vermogen: \$ 5,8 biljoen) over die lage CHRB-scores. Bedrijven werden aangespoord om de due diligence mensenrechten te verbeteren. De verklaring beschreef ook de verwachtingen van beleggers. De brief werd gecoördineerd door de Investor Alliance for Human Rights (BMO zit in de adviescommissie) en is in mei 2021 naar de 95 ondernemingen verzonden.

Engagement Voorbeeld: Eli Lilly & Co (Public)

Sector: Gezondheidszorg	Thema: Volksgezondheid	SDG: 3
Reactie op engagement: Goed	Onderwerp: Toegang tot zorg	Doel: 3.8

Achtergrond

Eli Lilly is een van de grootste farmabedrijven van de wereld en heeft een marktkapitalisatie van circa USD 230 miljard. Hoe de onderneming omging met informatievervalsing en de toegang tot geneesmiddelen is ons de afgelopen paar jaar steeds meer zorgen gaan baren. Voor de farmasector is dit in onze ogen een zeer materiële kwestie. Na de publicatie van de 2018 Access to Medicine Index 2018 (ATMI) van de Access to Medicine Foundation, waarin Eli Lilly op de laatste plaats eindigde, hebben we besloten ons engagement met de onderneming op te voeren.

Actie

We onderkennen nog altijd de waarde van engagement met Eli Lilly, zowel samen met andere beleggers als een-op-een. In november 2020 namen we deel aan zo'n gezamenlijke call over onder andere toegang tot geneesmiddelen en werden we aangenaam verrast door de deelname van het pas benoemde hoofd ESG Strategy bij Eli Lilly. We hadden het over de uitbreiding van de toegang tot insuline tegen de achtergrond van de coronapandemie, waaronder de introductie van het Lilly Insulin Value Program in april 2020. Amerikanen konden ongeacht of ze verzekerd waren hun maandelijkse insuline krijgen, voor maar \$ 35. We hebben de gelegenheid aangegrepen om de onderneming te stimuleren om met maatstaven te komen aan de hand waarvan we toegang tot geneesmiddelen-initiatieven beter kunnen beoordelen. Na deze gezamenlijke call hebben we ook nog persoonlijk met het hoofd ESG Strategy gesproken. We hebben in dat gesprek onze complimenten overgebracht voor

de inspanningen op het gebied van toegang en betaalbaarheid van insuline, maar ook onze zorg uitgesproken over de slechte prestatie in de ATMI, en gewezen op het reputatierisico van niet transparant zijn over toegang tot geneesmiddelen. In de meest recente bijeenkomst kregen we te horen dat Eli Lilly nu serieus overweegt om bij te dragen aan het proces van gegevensverzameling voor de eerstvolgende ATMI. Dat zou de geloofwaardigheid van het concern ten goede komen.

Oordeel

De aanstelling van een hoofd ESG Strategy heeft vanuit het perspectief van toegang tot geneesmiddelen zonder meer een positieve verandering in gang gezet bij Eli Lilly. De onderneming heeft de verslaglegging al verbeterd, niet alleen over dit onderwerp maar ook over andere materiële zaken. Wij hopen dat deze grotere bereidheid om transparant te zijn zich vertaalt naar een betere reputatie en een hogere plek op de volgende ATMI-ranglijst. Bovendien kan Eli Lilly door de toegang tot geneesmiddeleninitiatieven te blijven versterken duidelijker de afstemming op Sustainable Development Goal (SDG) 3 – Goede gezondheid en welzijn – voor het voetlicht brengen.

Engagement over corporate governance

We zien goed ondernemingsbestuur als essentiële bouwsteen voor een duurzaam, beter geleid bedrijf.

Update VS: een jaar later, wat een verschil!

Update wet- en regelgeving

We hebben in 2021 voor de tweede keer de voorjaarsconferentie van de Amerikaanse Council of Institutional Investors (CII) bijgewoond. Er waren updates over de huidige wet- en regelgevingsagenda en over de engagementcampagnes voorafgaand aan het stemseizoen in de VS. We hebben daarnaast bijgedragen aan de werkzaamheden van de Corporate Governance Advisory Committee van de CII, onder andere met feedback aan het CII-bestuur over campagnes en prioriteiten. In tegenstelling tot de afgelopen jaren was er deze keer sprake van optimisme over de vooruitzichten voor de wet- en regelgeving in de Amerikaanse markt met de komst van de regering-Biden. Dat heeft al geleid tot andere mensen aan het roer tot een andere agenda bij de SEC, waar de geluiden ten aanzien van verantwoord beleggen en het gebruik van stemrecht om betere ESG-prestaties te stimuleren een stuk positiever zijn geworden. Zo is er een nieuwe klimaatpaus en wordt van ondernemingen gevraagd om beleggers beter te informeren over klimaatrisico's.

Het Amerikaanse Department of Labor (DOL) heeft daarnaast een 'non-enforcement notification' afgegeven ten aanzien van de twee anti-ESG-regels die in de nadagen van de regering-Trump in werking zijn getreden. Dat wil zeggen dat, hoewel deze regels nog wel gelden en niet gewoon maar kunnen worden weggepoetst, de DOL geen nader onderzoek doet of beleggers al te zeer het vuur aan de schenen legt over duurzaam beleggen en proxy voting.

Mijn gezicht, mijn rechten

Gezamenlijk engagement

Een krachtige due diligence mensenrechten is belangrijk om onbedoelde consequenties van aanstormende technologieën voor de mensenrechten te voorkomen. Dat gaat namelijk allemaal zo hard dat de toezichhouders het maar moeilijk kunnen bijbenen. Gezichtsherkenning is zo'n technologie. Over de nauwkeurigheid van gezichtsherkenning bestaan twijfels, maar de technologie wordt steeds vaker ingezet voor bewakingsdoeleinden. Er zitten soms etnische en raciale vooroordelen ingebakken en autoritaire regimes kunnen er misbruik van maken, waardoor toch al kwetsbare mensen geraakt worden. De gegevens en beelden voor die technologie worden vaak verzameld zonder dat mensen daar toestemming voor hebben gegeven, wat problemen kan opleveren in de persoonlijke levenssfeer. Een paar grote mondiale techbedrijven hebben de afgelopen paar jaar hun eigen gezichtsherkenningssystemen en -diensten ontwikkeld (zoals Rekognition van Amazon). Diverse Amerikaanse staten en steden verbieden inmiddels het gebruik van de technologie. Van de Europese Commissie ligt er een voorstel voor een eerste juridisch kader over Artificial Intelligence Regulation.

In die context hebben we ons aangesloten bij 50 beleggers met een beheerd vermogen van ruim \$ 4,5 biljoen en hebben we een Investor Statement on Facial Recognition ondertekend. Daarin worden ondernemingen opgeroepen om proactief de risico's op het gebied van de mensenrechten die samenhangen met hun producten en diensten te beoordelen, te melden, tegen te gaan en op te lossen.

De ondertekenaars gaan samen het engagement aan met ondernemingen die gezichtsherkenningstechnologie ontwikkelen of gebruiken. Gevraagd wordt onder andere om informatie over de nauwkeurigheid en de herkomst van de databases. Ook willen we zien dat de technologie wordt gemonitord op vooroordelen, dat er een behoorlijke due diligence wordt uitgevoerd voordat de technologie beschikbaar wordt gesteld en dat er klachtenprocedures komen zodat slachtoffers de gevolgen kunnen rapporteren en toegang hebben tot beroepsprocedures.

Engagement Voorbeeld: Canadian National Railway Co (Public)

Sector: Industrie	Thema: Corporate governance	SDG: -
Reactie op engagement: Goed	Onderwerp: Bestuursafhankelijkheid	Doel: -

Achtergrond

Canadian National Railway ('CN') runt het grootste spoornet van Canada. Dat loopt van kust tot kust en langs de Amerikaanse grens naar de Golfkust. Ondanks dat het concern een belangrijk lid is van de voornaamste beursindex van Canada is het door bepaalde aspecten van de bestuursstructuur toch een vreemde eend in de bijt. We hebben onze zorgen aangekaart over het bestuur en de belangrijkste commissies: vijf van de twaalf bestuurders zat al zodanig lang in het bestuur dan hun onafhankelijkheid in het geding kwam. Er zijn weliswaar grenzen gesteld aan de bestuurstermijn, maar dat gold niet voor bestuurders die al zitting hadden bij de invoering daarvan. Daarvoor is destijds een uitzondering gemaakt

Actie

We spreken CN al jaren aan op vernieuwing van het bestuur, de zittingstermijn van bestuurders en de onafhankelijkheid van commissies. Bij diverse gelegenheden hebben we daarover met het management en het bestuur van gedachten gewisseld. In die tijd heeft CN bepaalde kleine veranderingen aangebracht, zoals langzittende bestuurders uit de remuneratiecommissie halen en het aantal commissieleden verlagen van tien naar zes. Dat de commissie daarvan onafhankelijker werd en beter in staat om remuneratieplannen te formuleren en in te voeren, deed ons deugd. Maar onze bredere zorg over vernieuwing van het bestuur was daarmee nog niet opgelost. En dus hebben we bij de jaarvergaderingen van 2018, 2019 en 2020 onze steun aan diverse bestuurders onthouden.

Oordeel

CN Railway heeft in februari 2020 onder andere updates van het corporate governance-beleid voor het bestuur bekendgemaakt, waarover we het eerder al met de onderneming hadden gehad. Bevestigd werd met name dat er nu een maximale zittingstermijn voor alle bestuurders gold van 14 jaar (de 'grandfathering'-clausule werd verwijderd) en dat de pensioendatum voor bestuurders werd verlaagd. Het gevolg van deze maatregelen is dat alle vijf langzittende bestuurders waar wij onze zorg over hadden gecommuniceerd na de jaarvergadering van 2021 vertrekken.

Aangesproken bedrijven en uw verzekeraar: samenvatting

In de onderstaande tabel staan de ondernemingen waarmee wij het afgelopen kwartaal namens u contact hebben gehad, in welke mate deze de afgelopen 12 maanden hebben gereageerd en die op dit moment in uw portefeuille zijn opgenomen. Zie voor de volledige informatie van ons engagement met bedrijven ons online **reo**® client portal.

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat-verandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemings-bestuur
3M Co	Industrie		Voldoende							
Abrdn Plc	Financiële instellingen		Matig							
Activision Blizzard Inc	IT		Voldoende							
adidas AG	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Adobe Inc	IT		Goed							
Aeon Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Air Liquide SA	Basismaterialen		Voldoende							
Ajinomoto Co Inc	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Akzo Nobel NV	Basismaterialen		Voldoende							
Algonquin Power & Utilities Corp	Nutsbedrijven		Matig							
Alibaba Group Holding Ltd	IT		Matig							
Alimentation Couche-Tard Inc	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Allianz SE	Financiële instellingen		Matig							
AmerisourceBergen Corp	Gezondheidszorg		Matig							
AMMB Holdings Bhd	Financiële instellingen		Voldoende							
Antofagasta PLC	Basismaterialen		Goed							
Asahi Kasei Corp	Basismaterialen		Voldoende							
Ashtead Group PLC	Industrie		Matig							
ASML Holding NV	IT		Goed							
Associated British Foods PLC	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
AstraZeneca PLC	Gezondheidszorg		Goed							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaatverandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volkgezondheid	Ondernemingsbestuur
Australia & New Zealand Banking Group Ltd	Financiële instellingen		Matig							
AXA SA	Financiële instellingen		Goed							
Bank Central Asia Tbk PT	Financiële instellingen		Goed							
Bank of Nova Scotia	Financiële instellingen		Goed							
BASF SE	Basismaterialen		Goed							
Bayerische Motoren Werke AG	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Beiersdorf AG	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Biogen Inc	Gezondheidszorg		Goed							
BNP Paribas SA	Financiële instellingen		Goed							
Booking Holdings Inc	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Bouygues SA	Industrie		Voldoende							
Brenntag SE	Industrie		Goed							
Bristol-Myers Squibb Co	Gezondheidszorg		Goed							
Brookfield Asset Management Inc	Financiële instellingen		Voldoende							
Bunge Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Burberry Group PLC	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Campbell Soup Co	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Canadian Apartment Properties REIT	Onroerend goed		Goed							
Canadian Imperial Bank of Commerce	Financiële instellingen		Goed							
Canadian National Railway Co	Industrie		Goed							
Cardinal Health Inc	Gezondheidszorg		Goed							
Carrefour SA	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Charoen Pokphand Foods PCL	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Cheniere Energy Inc	Energie		Voldoende							
China Construction Bank Corp	Financiële instellingen		Goed							
China Mengniu Dairy Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
China Resources Gas Group Ltd	Nutsbedrijven		Goed							
CIMB Group Holdings Bhd	Financiële instellingen		Goed							
Cisco Systems Inc/California	IT		Goed							
Clicks Group Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Clorox Co/The	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Coca-Cola HBC AG	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Cognex Corp	IT		Goed							
Coles Group Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaatverandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemingsbestuur
Commerzbank AG	Financiële instellingen		Goed							
Compass Group PLC	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Conagra Brands Inc	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Covivio	Onroerend goed		Matig							
Croda International PLC	Basismaterialen		Goed							
CSX Corp	Industrie		Matig							
Daikin Industries Ltd	Industrie		Voldoende							
Daiwa House Industry Co Ltd	Onroerend goed		Goed							
Dali Foods Group Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Danone SA	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Darden Restaurants Inc	Duurzame consumentengoederen		Matig							
DBS Group Holdings Ltd	Financiële instellingen		Matig							
Delivery Hero SE	IT		Goed							
Delta Air Lines Inc	Industrie		Matig							
Deutsche Boerse AG	Financiële instellingen		Matig							
Deutsche Post AG	Industrie		Voldoende							
Discovery Ltd	Financiële instellingen		Goed							
DuPont de Nemours Inc	Basismaterialen		Voldoende							
eBay Inc	IT		Goed							
Ecolab Inc	Basismaterialen		Voldoende							
Eisai Co Ltd	Gezondheidszorg		Goed							
Eli Lilly & Co	Gezondheidszorg		Goed							
Enbridge Inc	Energie		Matig							
Enel SpA	Nutsbedrijven		Goed							
Etablissements Franz Colruyt NV	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Fast Retailing Co Ltd	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Ferguson PLC	Industrie		Matig							
FirstService Corp	Onroerend goed		Voldoende							
Fortescue Metals Group Ltd	Basismaterialen		Voldoende							
Fortis Inc/Canada	Nutsbedrijven		Goed							
Franco-Nevada Corp	Basismaterialen		Voldoende							
Galp Energia SGPS SA	Energie		Matig							
General Mills Inc	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Gilead Sciences Inc	Gezondheidszorg		Matig							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat-verandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volkgezondheid	Ondernemings-bestuur
Givaudan SA	Basismaterialen		Voldoende							
GlaxoSmithKline PLC	Gezondheidszorg		Goed							
Great Wall Motor Co Ltd	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Grupo Bimbo SAB de CV	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Guangzhou Automobile Group Co Ltd	Duurzame consumentengoederen		Matig							
H & M Hennes & Mauritz AB	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Hanwha Solutions Corp	Basismaterialen		Voldoende							
Healthpeak Properties Inc	Onroerend goed		Matig							
HeidelbergCement AG	Basismaterialen		Matig							
HelloFresh SE	Duurzame consumentengoederen		Voldoende							
Henkel AG & Co KGaA	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Hewlett Packard Enterprise Co	IT		Goed							
Hilton Worldwide Holdings Inc	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Hormel Foods Corp	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Hoya Corp	Gezondheidszorg		Goed							
Hydro One Ltd	Nutsbedrijven		Voldoende							
Iberdrola SA	Nutsbedrijven		Goed							
Indorama Ventures PCL	Basismaterialen		Voldoende							
Industria de Diseno Textil SA	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Industrial Bank Co Ltd	Financiële instellingen		Goed							
Informa PLC	Duurzame consumentengoederen		Goed							
ING Groep NV	Financiële instellingen		Goed							
Inner Mongolia Yili Industrial Group Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Inpex Corp	Energie		Matig							
Intact Financial Corp	Financiële instellingen		Voldoende							
Intel Corp	IT		Goed							
International Business Machines Corp	IT		Goed							
International Flavors & Fragrances Inc	Basismaterialen		Goed							
Intertek Group PLC	Industrie		Goed							
Intesa Sanpaolo SpA	Financiële instellingen		Goed							
J Sainsbury PLC	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
JD Sports Fashion PLC	Duurzame consumentengoederen		Voldoende							
Jeronimo Martins SGPS SA	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Johnson & Johnson	Gezondheidszorg		Goed							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat-verandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volkgezondheid	Ondernemings-bestuur
Johnson Matthey PLC	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
KDDI Corp	Communication Services	●	Goed				●			●
Kellogg Co	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed						●	
Kerry Group PLC	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed	●	●				●	●
Kesko OYJ	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed					●		
Kingspan Group PLC	Industrie	●	Goed			●			●	●
Komatsu Ltd	Industrie	●	Voldoende							●
Koninklijke Ahold Delhaize NV	Dagelijkse consumentengoederen	●	Matig						●	
Koninklijke DSM NV	Basismaterialen	●	Goed	●	●			●	●	●
Kroger Co/The	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed	●	●				●	
Kubota Corp	Industrie	●	Voldoende	●				●		●
LANXESS AG	Basismaterialen	●	Goed	●	●			●	●	
LEG Immobilien SE	Onroerend goed	●	Goed	●				●		
Legal & General Group PLC	Financiële instellingen	●	Goed							●
LG Chem Ltd	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Linde PLC	Basismaterialen	●	Voldoende	●	●				●	
Lite-On Technology Corp	IT	●	Matig	●						
Lloyds Banking Group PLC	Financiële instellingen	●	Goed	●	●		●	●		●
Loblaw Cos Ltd	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed	●				●	●	●
Lonza Group AG	Gezondheidszorg	●	Voldoende	●						
L'Oreal SA	Dagelijkse consumentengoederen	●	Voldoende	●	●			●		●
Lotte Chemical Corp	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Lundin Mining Corp	Basismaterialen	●	Goed				●	●		
LyondellBasell Industries NV	Basismaterialen	●	Voldoende	●	●				●	
Malayan Banking Bhd	Financiële instellingen	●	Goed	●						
Manulife Financial Corp	Financiële instellingen	●	Voldoende	●						●
Marubeni Corp	Industrie	●	Matig		●					
Mastercard Inc	IT	●	Matig					●		
McDonald's Corp	Duurzame consumentengoederen	●	Goed			●		●	●	●
Meituan	Duurzame consumentengoederen	●	Goed		●			●		●
Merck & Co Inc	Gezondheidszorg	●	Goed						●	
Merck KGaA	Gezondheidszorg	●	Goed					●	●	
Mettler-Toledo International Inc	Gezondheidszorg	●	Goed	●	●	●		●		●
Microsoft Corp	IT	●	Goed			●	●	●		

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaatverandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volkgezondheid	Ondernemingsbestuur
MISC Bhd	Industrie	●	Matig	●						
Mitsubishi Chemical Holdings Corp	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Mitsui Chemicals Inc	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Mizuho Financial Group Inc	Financiële instellingen	●	Voldoende	●	●					
Mohawk Industries Inc	Duurzame consumentengoederen	●	Goed		●			●		
Morgan Stanley	Financiële instellingen	●	Matig	●	●					
Mosaic Co/The	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Moscow Exchange MICEX-RTS PJSC	Financiële instellingen	●	Goed					●		●
Motorola Solutions Inc	IT	●	Voldoende				●			
Mowi ASA	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed	●	●			●	●	
Muenchener Rueckversicherungs-Gesellschaft AG in Muenchen	Financiële instellingen	●	Matig					●		
Nan Ya Plastics Corp	Basismaterialen	●	Matig	●	●				●	
National Bank of Canada	Financiële instellingen	●	Goed	●				●		●
NAVER Corp	IT	●	Goed	●		●	●	●		●
Newcrest Mining Ltd	Basismaterialen	●	Voldoende				●			
Newmont Corp	Basismaterialen	●	Goed	●	●		●			
NIKE Inc	Duurzame consumentengoederen	●	Matig				●	●		
Nippon Yusen KK	Industrie	●	Voldoende							●
Nissin Foods Holdings Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen	●	Matig	●						
Nitto Denko Corp	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Norfolk Southern Corp	Industrie	●	Matig	●						
Novo Nordisk A/S	Gezondheidszorg	●	Goed						●	
Nutrien Ltd	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
NVIDIA Corp	IT	●	Goed				●	●		●
Ocado Group PLC	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed					●		●
Orange SA	Communication Services	●	Voldoende	●						
Oversea-Chinese Banking Corp Ltd	Financiële instellingen	●	Voldoende	●						
Parkland Corp/Canada	Energie	●	Voldoende	●						●
Pembina Pipeline Corp	Energie	●	Voldoende							●
PepsiCo Inc	Dagelijkse consumentengoederen	●	Goed						●	
Ping An Insurance Group Co of China Ltd	Financiële instellingen	●	Goed	●				●		●
Polymetal International PLC	Basismaterialen	●	Goed				●	●		●
PPG Industries Inc	Basismaterialen	●	Voldoende		●				●	
Principal Financial Group Inc	Financiële instellingen	●	Goed					●		●

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat-verandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemings-bestuur
PTT Exploration & Production PCL	Energie		Goed							
PTT Global Chemical PCL	Basismaterialen		Voldoende							
Puma SE	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Reliance Industries Ltd	Energie		Goed							
RELX PLC	Industrie		Goed							
Repsol SA	Energie		Voldoende							
RHB Bank Bhd	Financiële instellingen		Voldoende							
Ritchie Bros Auctioneers Inc	Industrie		Voldoende							
Roche Holding AG	Gezondheidszorg		Goed							
Rogers Communications Inc	Communication Services		Voldoende							
Rohm Co Ltd	IT		Matig							
Ryman Healthcare Ltd	Gezondheidszorg		Goed							
SAP SE	IT		Goed							
Schneider Electric SE	Industrie		Voldoende							
Schroders PLC	Financiële instellingen		Goed							
SCSK Corp	IT		Goed							
Seven & i Holdings Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Shenzhou International Group Holdings Ltd	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Sherwin-Williams Co/The	Basismaterialen		Voldoende							
Shimadzu Corp	IT		Goed							
Shin-Etsu Chemical Co Ltd	Basismaterialen		Voldoende							
Shopify Inc	IT		Voldoende							
Shoprite Holdings Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Matig							
Sika AG	Basismaterialen		Goed							
SK Innovation Co Ltd	Energie		Goed							
Societe Generale SA	Financiële instellingen		Matig							
Solvay SA	Basismaterialen		Voldoende							
Standard Chartered PLC	Financiële instellingen		Goed							
Starbucks Corp	Duurzame consumentengoederen		Matig							
STERIS PLC	Gezondheidszorg		Goed							
Sumitomo Chemical Co Ltd	Basismaterialen		Voldoende							
Sumitomo Metal Mining Co Ltd	Basismaterialen		Matig							
Sun Life Financial Inc	Financiële instellingen		Goed							
Suntory Beverage & Food Ltd	Dagelijkse consumentengoederen		Voldoende							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaatverandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volkgezondheid	Ondernemingsbestuur
Swiss Re AG	Financiële instellingen		Goed							
Symrise AG	Basismaterialen		Goed							
Systemx Corp	Gezondheidszorg		Goed							
Taisei Corp	Industrie		Matig							
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	IT		Goed							
Target Corp	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Taylor Wimpey PLC	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Teleperformance	Industrie		Goed							
TELUS Corp	Communication Services		Voldoende							
Tencent Holdings Ltd	IT		Goed							
Tesco PLC	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Texas Instruments Inc	IT		Goed							
Thai Union Group PCL	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Thermo Fisher Scientific Inc	Gezondheidszorg		Goed							
TMX Group Ltd	Financiële instellingen		Goed							
Tokyo Electron Ltd	IT		Voldoende							
Top Glove Corp Bhd	Gezondheidszorg		Goed							
Toray Industries Inc	Basismaterialen		Voldoende							
TotalEnergies SE	Energie		Goed							
TOTO Ltd	Industrie		Voldoende							
Tractor Supply Co	Duurzame consumentengoederen		Goed							
Umicore SA	Basismaterialen		Voldoende							
Unilever PLC	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
Universal Robina Corp	Dagelijkse consumentengoederen		Goed							
US Bancorp	Financiële instellingen		Matig							
Valeo	Duurzame consumentengoederen		Voldoende							
Valero Energy Corp	Energie		Goed							
Welltower Inc	Onroerend goed		Matig							
Wheaton Precious Metals Corp	Basismaterialen		Voldoende							
Whitbread PLC	Duurzame consumentengoederen		Matig							
Wolters Kluwer NV	Industrie		Goed							
WPP PLC	Duurzame consumentengoederen		Goed							
WSP Global Inc	Industrie		Goed							
Yamaha Motor Co Ltd	Duurzame consumentengoederen		Voldoende							

Naam	Sector	ESG risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat- verandering	Milieuzorg	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemings- bestuur
Zebra Technologies Corp	IT		Goed							

Engagementbijlage SDG's

Hier vindt u het overzicht van SDG's waarop we in 2021 contact hebben gezocht.

1.1 Bedrijven aanmoedigen om duurzame praktijken in te stellen en de duurzaamheidsrapportage aan te scherpen; **2.1** Uitroeien gedwongen arbeid, moderne slavernij en mensensmokkel; **2.2** In aanzienlijke mate het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix verhogen; **2.4** Gebruik chemicaliën en afval gedurende de hele cyclus beheersen; **3.3** Door strak beleid veilige migratie mogelijk maken; **3.4** Door preventie, vermindering, recycling en hergebruik de afvalproductie aanzienlijk beperken; **3.8** Voor meer verduurzaming sectoren opwaarderen en moderniseren; **3.9** Door rampen veroorzaakte maatschappelijke en economische verliezen verminderen; **3.b** Alle vormen van geweld tegen vrouwen uitroeien; **4.6** Universele toegang tot moderne energiediensten waarborgen; **5.1** Schrijf- en rekensvaardigheidspercentages bij jongeren en volwassenen verhogen; **5.2** Uitvoerbare wetgeving optimaal benutten; **5.5** Zorgen voor gelijke kansen en wetgeving voor iedereen; **5.c** De preventie en behandeling van verslaving versterken; **6.4** Op ontwikkeling toegespitst beleid bevorderen; **7.1** Voorkomen en verminderen van alle vormen van vervuiling van de zee; **7.2** Oogst reguleren en een einde maken aan overbevissing ter herstel van de visstand; **7.3** Het effect van invasieve soorten op ecosystemen (land en water) reduceren; **8.2** Bestendigheid tegen klimaatgebeurtenissen versterken; **8.5** Landbouwproductiviteit van kleinschalige voedselproducenten verdubbelen; **8.6** De genetische diversiteit van planten en dieren behouden; **8.7** Door investeringen de landbouwproductiviteit op het platteland versterken; **8.8** Handelsverstoringen op de landbouwmarkten voorkomen; **9.1** Wereldwijde toegang tot seksuele en voortplantingszorg zekerstellen; **9.4** Opleiding en behoud zorgmedewerkers uitbreiden; **10.1** Het aantal technisch en beroepsgeschoolden vergroten; **10.2** Genderongelijkheden in het onderwijs wegnemen; **10.4** Inclusieve onderwijsvoorzieningen bouwen en verbeteren; **10.7** Schadelijke praktijken als FGM en kinderhuwelijken uitroeien; **10.a** De waarde van onbetaalde zorg en huishoudelijk werk erkennen; **11.1** De inzet van technologie versterken ten bate van de empowerment van vrouwen; **11.4** WASH-beleid voor water en sanitaire voorzieningen formuleren; **11.5** De rol van de lokale gemeenschap in WASH-beheer vergroten; **11.6** Mondiale toegang tot onderzoek naar schone energie faciliteren; **12.2** Door handel ondersteunde hulp aan ontwikkelingslanden vergroten; **12.3** Werkgelegenheid jongeren stimuleren en invoeren Global Jobs Pact van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO); **12.4** Inclusieve en duurzame industrialisering bevorderen; **12.5** Toegang tot financiering voor het MKB vergroten; **12.6** Technologische innovatie en wetenschappelijk onderzoek bevorderen; **12.c** Op behoeften gebaseerde hulp en directe investeringen naar ontwikkelingslanden stimuleren; **13.1** De transactiekosten voor de overmakingen van migranten reduceren; **13.2** Universele toegang tot veilige en betaalbare huisvesting bevorderen; **13.a** Duurzame verstedelijking ter ondersteuning van woongebiedmanagement; **14.1** Nationale en regionale ontwikkeling versterken; **14.4** Kader voor duurzame consumptie en productie invoeren; **15.1** Wetenschappelijke samenwerking tegen de verzuring van de oceanen versterken; **15.2** Ten minste tien procent van de zee- en kustgebieden in stand houden; **15.a** Rechtvaardige toegang tot de voordelen van het gebruik van genetische hulpbronnen; **15.b** Een einde maken aan het stropen van en de illegale handel in beschermde planten en dieren; **16.6** Illegale geld- en wapenstromen reduceren; **16.b** Nationale instellingen versterken in de strijd tegen terrorisme en criminaliteit.

ESG is a een overtuiging,
geen beleggingscategorie

Contact

 Follow us on LinkedIn

 [bmogam.nl](https://www.bmogam.nl)

[bmogam.nl](https://www.bmogam.nl)

De hierin weergegeven visie en meningen zijn van BMO Global Asset Management en dienen niet te worden opgevat als advies of uitnodiging om eventueel genoemde ondernemingen te kopen of verkopen.

De in dit document opgenomen informatie, meningen, schattingen of prognoses zijn ontleend aan bronnen die redelijkerwijze geacht worden betrouwbaar te zijn en kunnen op elk moment veranderen.

BMO **Global Asset Management**

Part of

 **COLUMBIA
THREADNEEDLE**
INVESTMENTS

©2022 BMO Global Asset Management. BMO Global Asset Management is een geregistreerde handelsnaam voor diverse verbonden entiteiten van BMO Global Asset Management (EMEA) die diensten op het gebied van vermogensbeheer, diensten voor institutionele klanten en effectenproducten verzorgen. Financiële acties worden om marketing- en informatieverstrekkingredenen ondernomen. In het Verenigd Koninkrijk gebeurt dat door BMO Asset Management Limited, waarvan de vergunning en het toezicht worden verzorgd door de Financial Conduct Authority; in de EU door BMO Asset Management Netherlands B.V., dat onder de Autoriteit Financiële Markten (AFM) valt; en in Zwitserland door BMO Global Asset Management (Swiss) GmbH, dat optreedt als vertegenwoordigingskantoor van BMO Asset Management Limited. Al deze entiteiten zijn 100% dochterondernemingen van Columbia Threadneedle Investments UK International Limited, waarvan het in de Verenigde Staten gevestigde Ameriprise Inc. de directe moedermaatschappij is. De entiteiten maakten eerder deel uit van BMO Financial Group en gebruiken op dit moment de naam 'BMO' onder licentie. 158350 (02/22). Hiervoor is in de volgende landen goedkeuring verkregen: AT, DK, FR, DE, NL, PT, CH, UK.

Zorg die verder gaat